

Sygn. akt II Ka 439/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział II Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Grażyna Artymiak

Sędziowie: SSO Piotr Popek

SSR del. do SO Anna Romańska (spr.)

Protokolant: st.sekretarz sądowy Ewa Gronko

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Rzeszowie - Mariusza Kowala

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 września 2013 r.

sprawy **H. P.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 178a § 2 kk i inne

na skutek apelacji wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w Rzeszowie

od wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie

z dnia 3 czerwca 2013 r., sygnatura akt X K 229/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt II Ka 439/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rzeszowie wyrokiem z dnia 3 czerwca 2013 r. sygn. akt X K 229/13 uznał oskarżonego **H. P.** za winnego tego, że:

w dniu 11 października 2012 r. około godz. 16.00 w miejscowości Z., woj. (...), będąc w stanie nietrzeźwości: 0,59 (zero, pięćdziesiąt dziewięć) mg/l i 0,60 (zero, sześćdziesiąt) mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu kierował rowerem po drodze publicznej pomimo prawomocnych wyroków zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i niemechanicznych wydanych przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie sygn. akt II K 391/07 oraz XK 1846/11, przy czym ww. czyn popełnił będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Rzeszowie sygn. akt XI K 842/04, za umyślne przestępstwo, na karę 1 roku pozbawienia wolności, którą to karę odbył na postawie postanowienia Sądu Okręgowego w Rzeszowie sygn. akt III Kow 209/11el, poza zakładem karnym, w systemie dozoru elektronicznego, w okresie 12 marca 2011 – 11 marca 2012r., co stanowi występki z art. 178a § 2 kk i art. 244 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i art. 64 § 1 kk i za to na podstawie art. 244 kk w zw. z art. 11 § 3 kk skazał go na karę 5 (pięć) miesięcy pozbawienia wolności,

Na podstawie art. 69 § 1 i § 2 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił oskarżonemu wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby 3 (trzech) lat.

Na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzył oskarżonemu grzywnę w liczbie 50 (pięćdziesiąt) stawek dziennych przy określeniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł (dziesięć złotych),

Na podstawie art. 42 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów niemechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 (trzech) lat,

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2002r. nr 123 poz. 1058 ze zmianami) zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej w R. adwokata M. P. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) powiększoną o kwotę 23 % VAT tytułem pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu H. P. z urzędu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł Prokurator Rejonowy w Rzeszowie, zaskarżając go w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego.

Zarzucił rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec H. P. w wymiarze 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania orzeczonej kary na okres próby lat 3, grzywny w wysokości 50 stawek dziennych przy określeniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł, orzeczeniu na zasadzie art. 42 § 2 kk środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów niemechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat, co wynikało z niedostatecznego uwzględnienia przez Sąd tak istotnych okoliczności jak naruszenie bezpieczeństwa w ruchu lądowym przez oskarżonego tj. kierowania rowerem po drodze publicznej w stanie nietrzeźwości, w sytuacji uprzedniej kilkakrotnej karalności za czyn tego samego rodzaju, pomimo prawomocnych wyroków zakazujących prowadzenie wszelkich pojazdów mechanicznych i niemechanicznych, nieuwzględnienie stopnia społecznej szkodliwości społecznej czynu i stopnia winy oskarżonego, co spowodowało, że zapadły wyrok z takim orzeczonym wymiarem kary nie spełni swoich celów zapobiegawczych i wychowawczych wobec oskarżonego oraz potrzeb w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Podnosząc powyższe zarzuty autor apelacji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego H. P. i wymierzenie mu kary 8 miesięcy pozbawienia wolności, na zasadzie art. 49 § 1 kk orzeczenie świadczenia w kwocie 1000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, na zasadzie art. 42 § 2 kk środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów niemechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja Prokuratora skutkować musi uchynieniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy Sądowi I instancji choć nie z powodu zarzutów podnoszonych przez skarżącego.

Rozpoznając przedmiotową sprawę, Sąd Rejonowy dopuścił się uchybienia przepisów postępowania, albowiem rozpoznał sprawę pomimo, że oskarżony w postępowaniu sądowym nie miał obrońcy w wypadku określonym w art. 79 § 1 pkt. 3 kpk i obrońca nie brał udziału w rozprawie, w której jego udział był obowiązkowy. Uchybienie to powoduje konieczność uchynienia wyroku Sądu I instancji z urzędu niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz jego wpływu na treść orzeczenia (art. 439 § 1 pkt 10 kpk).

Zgodnie z art.79§1 pkt. 3 w postępowaniu karnym oskarżony musi mieć obrońcę, jeżeli zachodzi uzasadniona wątpliwość co do jego poczytalności. Zgodnie z art.450§1 kpk udział w rozprawie obrońcy w wypadku określonym w art. 79 kpk jest obowiązkowy. Stosownie do treści przepisu art. 79§4 kpk udział obrońcy w dalszym postępowaniu nie jest obowiązkowy tylko wtedy, gdy w toku postępowania biegli lekarze psychiatrzy stwierdzą, że poczytalność oskarżonego zarówno w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu, jak i w czasie postępowania nie budzi wątpliwości. Prezes sądu, a na rozprawie sąd, może wówczas cofnąć wyznaczenie obrońcy.

Jak wynika z opinii psychiatryczno – psychologicznej z dnia 10.01.2013 r. (k.37-40) biegli stwierdzili u H. P. chorobę alkoholową oraz organiczne zaburzenia centralnego układu nerwowego. Zdaniem opiniujących oskarżony miał zachowaną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i pokierowania swoim postępowaniem, warunki art. 31 §

2 kk lub art. 31 § 1 kk – nie zachodzą. Według biegłych w takim stanie zdrowia psychicznego, H. P. może brać udział w toczącym się postępowaniu.

W dniu 3.04.2013 r. na mocy zarządzenia, cofnięto oskarżonemu wyznaczenie obrońcy z urzędu i rozprawa w dniu 27.05.2013r., na której przeprowadzono postępowanie dowodowe i wydano wyrok odbyła się bez udziału obrońcy.

Mając na uwadze treść wyżej powołanych przepisów, do cofnięcia wyznaczenia obrońcy z urzędu i prowadzenia rozprawy bez udziału obrońcy nie było wystarczające stwierdzenie biegłych o zachowanej poczytalności oskarżonego w czasie czynu, bez odniesienia się, czy w czasie postępowania poczytalność nie budzi wątpliwości. Stwierdzenie biegłych, że oskarżony może brać udział w postępowaniu nie jest równoznaczne z brakiem wątpliwości co do jego poczytalności i możliwością prowadzenia samodzielnej, racjonalnej obrony bez udziału obrońcy.

W sytuacji, gdy biegli nie stwierdzili, że również w toku postępowania poczytalność nie budzi wątpliwości, obowiązkiem sądu było przeprowadzenie postępowania z udziałem obrońcy. Uchybienie temu obowiązkowi stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439§1 pkt. 10 kpk.

W ponownym postępowaniu Sąd I instancji wyznaczy oskarżonemu obrońcę z urzędu i zapewni jego udział w rozprawie.

Orzeczenie Sądu odwoławczego znajduje swoje uzasadnienie w przepisach art. art. 437 § 2 kpk, 439§1 pkt. 10 kpk, art. 449 kpk i art. 456 kpk .